

## **PROJECTE DE SERVEI COMUNITARI**

**Centre:** INSTITUT FRANCISCO DE GOYA

**Localitat:** BARCELONA

**TÍTOL DEL PROJECTE:** REACCIONA, "IMPLICA'T"

**Nivell acadèmic/curs:** 4t d'ESO

**Nombre d'alumnat:** 12 alumnes fent l'audiovisual (Reacciona+Implica't) i els tres grups de 4t en el projecte "Implica't", 80 alumnes.

**Matèria o matèries on es desenvolupa el projecte de Servei Comunitari:** Educació Visual i Plàstica i Optativa "Compromís humà" (Departament de Socials).

**Entitats col·laboradores:** ADSIS i JAUME FARGAS (Taller de cinema)

### **1. Introducció:**

Al barri del Guinardó, situat al capdamunt del Districte d'Horta Guinardó, hi viu un conjunt humà d'aproximadament 36000 persones, en la seva majoria de classe mitjana o mitjana alta, i està format essencialment per un entramat d'habitatges no excessivament alts de primera residència i per petits comerços i tallers, de manera que la presència industrial és molt petita, gairebé reduïda a l'emblemàtica seu central dels laboratoris farmacèutics Esteve. La presència de la immigració no és tan forta com en d'altres barris de la ciutat i està formada, actualment, per persones de procedència llatina (sud i centreamericans), magribina i xinesa, tot i que en aquests darrers anys, aquesta població ha augmentat. El barri conté una forta presència d'equipaments escolars, tant públics com privats, i d'alguns equipaments culturals i esportius com el centre cívic del Guinardó, la biblioteca Mercè Rodoreda i el complex poliesportiu del Martinenc, i d'una important zona comercial, l'eix central de la qual és l'avinguda de la Mare de Déu de Montserrat i, en la seva part baixa, ara en reformes, el Mercat Municipal.

L'Institut, però, no recull només alumnat procedent del barri, sinó també d'altres nuclis veïns, com ara el Baix Guinardó, la Font d'en Fargues i, en menor mesura, Horta i el Carmel. En aquest sentit, l'activitat educativa també es beneficia d'alguns equipaments d'aquells barris, com ara el Centre Cívic juvenil Boca Nord, la Biblioteca Can Mariné, la Fundació Adsis, el Pre-Taller del Carmel, Barcelona Activa, el Casal de la Font d'en Fargues, Centre Martí Codolar (UEE) i Projecte XICS.

La proposta del Reacciona, promou la participació en la realització d'un curtmetratge basat en l'educació en valors de la Fundació ADSIS, (projecte "Implica't") per poder sensibilitzar als participants, a diverses entitats implicades en problemes socials que ens envolten així com a tothom. L'objectiu principal és fer difusió d'aquest valors, mitjançant el curtmetratge realitzat pels alumnes, amb la col·laboració del Taller de cinema d'en Jaume Fargas.

## 2. Àmbit:

Acompanyament i suport a l'escolarització.  
Suport a necessitats bàsiques.  
Intercanvi generacional.  
Medi ambient.  
Participació ciutadana.  
Patrimoni cultural.  
Projectes de solidaritat i cooperació. x  
Preservació i manteniment del medi urbà.  
Lleure .

## 3. Objectius del projecte

### CINEMA I SOLIDARITAT ALS INSTITUTS

La finalitat del Projecte Reacciona és treballar la solidaritat i la cultura de pau mitjançant la realització d'un curtmetratge per part dels alumnes.

El Projecte Reacciona casa iniciació a la pràctica audiovisual amb sensibilització en temàtiques de cooperació i solidaritat, de medi ambient i de cultura de pau, tot plegat en un context general d'aprenentatge i servei.

El llenguatge audiovisual és idoni per treballar projectes de sensibilització perquè és estimulante, fomenta el treball en grup, la participació i l'experimentació d'emocions perquè t'obliga, a posar-te "en la pell de l'altre". Els alumnes hauran d'investigar, parlar amb experts, buscar informació, treballar-la i elaborar-la en imatges per explicar la temàtica escollida, a la seva manera.

El taller de cinema posa tot el material tècnic i humà necessari per possibilitar l'elaboració de les obres audiovisuals.

### 4. Indicadors d'avaluació (respecte als objectius)

Valorar la participació individual i col·lectiva en el projecte i el grau d'implicació i motivació. Tenir en compte les aportacions dels alumnes per:

- La creació de diversos guions
- La tria d'un guió per treballar-lo entre tots, buscant els punts més destacats sobre els tema solidari i de cooperació.
- La realització del curtmetratge utilitzant els recursos que ens proporciona el taller de cinema els quals compensen la manca de recursos audiovisuals de que disposem a l'Institut.

Valorar l'educació del sentit estètic i de les capacitats comunicatives i expressives, mitjançant la reflexió entorn el fenomen de la "cultura visual" del nostre temps.

Assoliment dels coneixements en la introducció a la terminologia específica.

Avaluar l'aprofitament de l'experiència personal en el procés compartit de l'aprenentatge col·lectiu.

Assolir la introducció del gust per la cultura cinematogràfica.

### 5. Activitats d'aprenentatge vinculades al servei

El Projecte Reacciona té un sentit de servei. Així, el projecte comença amb la presentació als alumnes d'una bossa d'ONG o entitats, amb necessitat d'un producte audiovisual per

el seu funcionament: un producte de presentació de l'entitat, presentació d'un programa concret, vídeo per sensibilitzar sobre una temàtica, etc. El projecte reacciona possibilitarà que els alumnes realitzin aquesta obra audiovisual. L'ONG o entitat guiarà i farà un seguiment del fons del projecte, de tal manera que un cop el film estigui finalitzat, la pròpia ONG se'n servirà per a tasques d'informació i/o sensibilització dins del marc del seu funcionament real. ADSIS ha estat l'entitat que ens ha ofert la possibilitat de col·laborar amb la ONG "Cultivant vida" que actua a Gambia.

L'altre sentit del Projecte Reacciona és l'aprenentatge en dues vessants: per una banda l'adquisició dels aprenentatges tècnics, i la introducció al llenguatge i producció audiovisual. Per un altra banda, s'aprofita de l'atracció que això genera en l'alumnat per afegir motivació i aprofundir així en l'aprenentatge i en la investigació, sobre temàtiques de cooperació, solidaritat, medi ambient i cultura de pau, que el Projecte Reacciona demana.

## **6. Activitats realitzades a l'entitat**

Cultivant vida és una ONG molt petita formada per diversos voluntaris i un cooperant que viu a la zona d'acció. Es treballa a l'interior de Gàmbia per fer front a problemàtiques com la malària i la malnutrició. Com que l'activitat d'aquesta ONG queda molt lluny de les nostres fronteres i del nostre pressupost, la Laura Negro, com a representat d'ADSI ens ha visitat al centre varies vegades per explicar-nos la situació en que es troben, i ens ha ajudat a veure quina visió podríem donar-li al nostre audiovisual.

## **7. Planificació i temporalització de les activitats**

### **ETAPES**

(entre parèntesis les hores presencials dels professionals del Taller de Cinema)

-Reunió introductòria (1h). –Reunió entre els professionals del Taller de Cinema, el professorat implicat i el Centre Educatiu.

-Presentació (1h).-Un tècnic del Taller de Cinema i el professorat del centre, presenten el Projecte Reacciona als alumnes

-Escollir la temàtica. Professors i alumnes s'informen sobre les diferents temàtiques possibles a tractar. Entre tots es trien un tema i una ONG relacionada.

### **INVESTIGACIÓ**

Professors i alumnes investiguen la temàtica escollida. Si cal, la ONG triada, ajuda presencialment a l'aula, informa i guia amb els objectius i la finalitat del curtmetratge. Durant la etapa d'investigació, el tècnic del Taller de Cinema, fa un seguiment puntual (1h).

### **GUIÓ (6h en sessions d'una hora)**

Els alumnes escriuen el guió del curtmetratge. Els tècnics del Taller de Cinema expliquen les nocions bàsiques i guien alumnes i professors en l'elaboració d'un guió cinematogràfic. Presentació del guió a la ONG estriada per a comentaris i possibles modificacions.

### **PREPARACIÓ AL RODATGE**

Elaboració d'un "story board" per visualitzar com passar del guió a les imatges. Elaboració d'un pla de rodatge. El tècnic del Taller de Cinema fa una intervenció pedagògica puntual (1h)

### **RODATGE (8h)**

Gravació de les imatges i els sons del curtmetratge. Tots els alumnes participen en tots els oficis que implica un rodatge cinematogràfic, alternant-se en les diferents tasques (direcció, càmera, ajudant de càmera, sonodista, il·luminador, script, actors,...) Possibilitat que puntualment les sessions de rodatge puguin ocupar 2h seguides. (Hem rodat gran part de les imatges en un matí sense).

### **MUNTATGE (2h en sessions d'una hora)**

Muntatge en comú de les imatges gravades. Introducció als programes informàtics d'edició. Possibilitat d'elaborar una banda sonora original (Hem aconseguit que un company de classe composi la música del nostre curt i un professor també ens ha passat música original). Finalització del curtmetratge.

### **8. Avaluació de l'alumnat (respecte a les qualificacions de les matèries implicades)**

Cal tenir en compte que part dels objectius es refereixen a procediments, a actituds, a valors i a normes, i que aquests, preferiblement són avaluables tot implicant-los en el mateix procés de treball. Totes les activitats d'aprenentatge que impliquin realitzacions són fàcilment definibles com a activitats d'avaluació.

L'observació sistematitzada dels processos de treball, d'investigació i de recerca genera la millor i més directa informació a utilitzar com a mitjà d'avaluació.

Es valorarà el domini del material utilitzat. La presència activa a classe, la creativitat, l'ingeni, l'actitud davant una feina en grup i el grau d'implicació i iniciativa.

### **9. Espais i canals de coordinació (interna i amb els diferents agents implicats)**

#### **EL PAPER DELS PROFESSORS DEL CENTRE**

Reacciona precisa de professorat motivat pel projecte i per adquirir els coneixements que li puguin permetre aplicar els coneixements audiovisuals en futurs projectes pedagògics. Aquest apoderament del professorat és un altre dels objectius del Reacciona. També és important la participació del professorat en la transmissió de la informació de l'Educació en valors, i de l'acceptació per part de l'equip directiu de la participació de tots plegats.

### **10. Activitats de reconeixement**

#### **ALTRES BENEFICIS DEL PROJECTE**

Tanmateix, el projecte també aporta aspectes pedagògics que beneficien al conjunt i cadascun dels alumnes implicats:

Treballar en consens per un objectiu en comú

Interdisciplinarietat

Inclusió

Col·laboració

Cooperació

Intel·ligència social

Descoberta essencial per als joves que els hi cal ser molt crítics amb el món audiovisual que ens envolta.

Recolzament d'iniciatives que garanteixin una miqueta més lo bàsic i digne de qualsevol persona del planeta.

## 11. Difusió del projecte

### PREPARACIÓ A LA DIFUSIÓ

Els alumnes elaboren les imatges promocionals del curtmetratge (cartell, tapa DVD...)  
Buscar possibles festivals a on presentar el film. Publicitar l'estrena del curtmetratge.  
Coordinació amb l'ONG estriada per els usos que aquesta farà del film.

### PROPOSTES D'ADSI

El vídeo podria servir per sensibilitzar i fomentar accions en diferents àmbits que contribueixin a crear una situació més justa. Hauria de ser un vídeo que faci pensar i que convidi a ACTUAR:

- Difondre la situació de pobresa alimentària i salut al **WEB** de *Cultivant Vida* (una web que funciona mitjançant voluntaris) per sensibilitzar els visitants cibernètics.
- Incloure la projecció del curt a **fires** d'alimentació i salut i justícia global (Slow Food, fires de barris de Barcelona, etc.) en les habituals paradetes, **tallers** i **xerrades** que fa *Cultivant Vida* com a mètode de recaptació de fons pel projecte.
- Es podria fer servir des d'Adsis, el curs vinent, com a material de sensibilització d'alumnes de 4rt d'ESO de **4 instituts de Barcelona** perquè s'informin, reflexionin i s'impliquin en el repte de fer alguna acció solidària: INS Goya, INS Monturiol, INS Vall d'Hebrón i INS Carrasco.
- Es podria fer servir en el projecte solidari que es farà aquest any des d'Adsis amb els alumnes de 4rt d'ESO el **segon quadrimestre a l'INS Goya**, com a material de sensibilització a professors i alumnes de l'institut, a familiars, etc. per potenciar que recolzin el màxim les propostes solidàries que vulguin fer els alumnes de 4rt, en tant que quan tens informació i reflexió, més fàcil és tenir el convenciment que cal fer alguna cosa.
- Denúncia que alguna cosa no va bé amb la salut mundial i les farmacèutiques. Què passa a nivell global? Com actuem a nivell local? Potenciar que les persones es prenguin una camamilla pel mal de panxa o una mica de Maria Lluïsa pel refredat i que per la malària, es pugui prendre Artemisa. La societat està caient en una dependència dels preparats i les pastilletes. D'on treuen el poder les farmacèutiques? Què hi tenim a veure? Com repercuteix en altres punts del món?

(Es podria distribuir a través d'una organització que assessora *Cultivant Vida* amb coneixements sobre plantes que és *Dolça Revolució*.)

### DIFUSIONS

Presentacions públiques a determinar. Entrega del film a l'ONG estriada. Cada alumne rep un DVD del film realitzat.